

ПРОТОКОЛ

от съвместно заседание на Комисия по правни въпроси към пленума на ВСС и комисии „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората към ВСС“ към съдийската и прокурорската колегии на ВСС, проведено на 20.05.2019 г.

Днес, 20 май 2019 г., понеделник, от 14.00 ч. в сградата на Висшия съдебен съвет, се проведе съвместно заседание на Комисията по правни въпроси към Пленума на ВСС, комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората към ВСС“ към Съдийската колегия на ВСС и комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората към ВСС“ към Прокурорската колегия на ВСС състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛИ:

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА

АТАНАСКА ДИШЕВА

СВЕТЛАНА БОШНАКОВА - отсъства

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ГЕОРГИ КУЗМАНОВ – отсъства

ПЛАМЕН НАЙДЕНОВ

ЧЛЕНОВЕ:

СТЕФАН ГРОЗДЕВ

ВЕРОНИКА ИМОВА

ДАНИЕЛА МАШЕВА

ЕВГЕНИ ДИКОВ

СЕВДАЛИН МАВРОВ

ЙОРДАН СТОЕВ - отсъства

На заседанието присъстват експертният сътрудник на комисията Цветелина Велинова – главен експерт – юрисконсулт в дирекция „Правна и техническият сътрудник на комисията – Стефка Барова.

Д Н Е В Е Н Р Е Д:

1. ОТНОСНО: Писмо от министъра на правосъдието относно проект на Закон за изменение и допълнение на Глава шестнадесета, раздел пети от Закона за съдебната власт, предложен от Комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с ИВСС“ към Прокурорската колегия на ВСС, приет с решение по протокол № 23/19.09.2018 г.

Цветинка Пашкунова: Колеги, знаете, че предмет на обсъждане на съвместното заседание е предложението за промени в Глава Шестнадесета от Закона за съдебната власт – Дисциплинарната отговорност.

Прокурорската колегия към Висшия съдебен съвет (ВСС) е предложила законодателни промени. Поради констатираните противоречия, в рамките на проведените обсъждания, ние следва да

изразим становище, което да внесем в заседание на Пленума, преди да продължи работата по глава шестнадесета.

На вашето внимание са промените. Ще разгледаме разпоредбите на чл. 311 и чл. 314 ЗСВ, които касаят процедурите с това кой да предлага дисциплинарните наказания. Разбира се, извън тези по чл. 130 от Конституцията на Република България – „освобождаване от длъжност“ и „понижаване в длъжност“, и каква да бъде процедурата, която следва да се развива.

Хубаво е, че част от членовете на работната група са членове и на правна и дисциплинарна комисии.

Колеги имате думата за становище, аргументи в подкрепа на предложенията и против направените предложения за промяна. Откриваме дискусията.

Атанаска Дишева: Няма да вървя текст по текст, защото спорните въпроси са всъщност два.

Предложението на прокурорска колегия, освен в детайлите по разни текстове, по същество се свежда до две основни неща. Административните ръководители да могат да налагат освен дисциплинарното наказание „забележка“ и дисциплинарното наказание „понижаване на възнаграждението“ – това е първото и то не е най-спорното. Следващото предложение, съществено, е административните ръководители да провеждат цялото, за тези две наказания, дисциплинарно производство и налагайки някое от тези две дисциплинарни наказания да постановяват акт, който подлежи на обжалване направо пред съответния административен съд. За разлика от досега съществуващата правна уредба, по силата на която, наложените наказания „забележка“ задължително се разглеждат от съответната колегия и на обжалване пред съда подлежи не актът на административния ръководител, а решението на съответната колегия, поради това, че е акт на съответната колегия то подлежи на обжалване пред Върховния административен съд като първа инстанция, и на Върховния административен съд като касационна инстанция пред петчленен състав. С предложението да не минават тези актове през съответната колегия възникват няколко проблема и това са проблеми, които макар и по различен начин, но по съществото си са идентични и са проблем, който беше разрешен с едно тълкувателно решение от 2017 година на Върховния административен съд. Спомнете си, че при предишната уредба, преди 2016 година можеше петчленен състав от Висшия съдебен съвет, тогава още не беше разделен на колегии, да внася предложения за налагане на дисциплинарни наказания, след това част от членовете на тази „петчленка“ (образно казано) да участват в дисциплинарния състав и след това те да участват и при взимането на решение. Възприе се във въпросното тълкувателно решение № 7 от 2017 година, възприе се, че тази възможност е в противоречие на основни принципи на правото, защото там се получаваше (в онази хипотеза) съвместяване на три процесуални качества – на обвинител (с внасянето на

предложение), на разследващ орган (с участието в дисциплинарния състав) и на решаващ орган (с участието тогава в състава на Висшия съдебен съвет).

Ако ние подкрепим предложението административният ръководител сам да бъде вносител на предложението, разследващ орган и наказващ орган, чийто акт подлежи на обжалване направо пред съда с още по-голяма сила ще попаднем в хипотезата, която беше отречена с въпросното тълкувателно решение. Ясно е, че става въпрос за законодателна промяна. Тогава законът също предвиждаше петчленен състав на ВСС да прави предложение за образуване на дисциплинарно производство. Въпреки това се възприе, че това противоречи на основни правни принципи, на Конституцията и т.н., и на препоръки на Венецианската комисия, и беше прието, че подобно решение е при съществени процесуални нарушения, представляващи основание за неговата отмяна. По-скоро допълнителни са аргументите, че отиването на тези актове направо на съответния административен съд ще доведе до изключително противоречива практика, защото за едни и същи по вид и тежест нарушения могат да бъдат постановявани съвсем различни дисциплинарни наказания. И докато тези актове стигнат на тричленен състав на Върховния административен съд, който единствено може да уеднаквява практика ще бъде прекалено късно, но пак казвам, въпросът за противоречивата практика е много по-следващ. Отделно от това стои въпросът, че не напразно актовете на Висшия съдебен съвет подлежат на обжалване пред Върховния административен съд и като първа, и като касационна инстанция. И смятам, че този ред на обжалване е установен поради специфичното качество на засегнатите лица – става въпрос за съдии, прокурори и следователи, а в конкретния случай става въпрос и за ангажиране на тяхната дисциплинарна отговорност, което в голяма част от случаите може да гравитира и със засягане на тяхна независимост и т.н. И само за да предотвратя възражения (понеже чувах аргументи) как било по трудовите дела и по делата за дисциплинарна отговорност на държавния служител – там този, който си образува производството, той и налага наказанието. Да, обаче в онези случаи, по трудови и служебни правоотношения, дисциплинарно наказващият орган е и орган по назначението т.е. той назначава, той провежда дисциплинарното производство, той налага дисциплинарното наказание. А административните ръководители не са органи по назначението (образно казано) на магистратите, такива са съответните колегии. Точно заради това съответната колегия е тази, която трябва да налага дисциплинарното наказание и не напразно за три от наказанията това е предвидено и в Конституцията. Толкова по тези основни съществени съображения, тези съображения казах и на заседанието на работната група, имаше изказвания, няма да преповтарям техните съображения, но това беше основанието за препращане към тази процедура.

Цветинка Паикунова: Т.е. това са съображенията против направеното предложение за промяна.

Атанаска Дишева: Това са съществените съображения по тези предложения. Може би тук представителите на прокурорската колегия ще ме поправят, но аз виждам в тези два основни момента същността на предложенията, другите неща са производни.

Цветинка Паикунова: Те повечето от тях са приети и съобразени, те са редакционни.

Атанаска Дишева: Приети са, защото бяха в детайлите, редакционни, точно така. Другите предложения за изменения са точно в детайлите, как сегашната уредба да се съвмести с тези основни неща, но основното е това, да може ли административният ръководител да налага още едно наказание. Това е нещо, с което, в крайна сметка, ако това е разковничето, бих се съгласила, но по никакъв начин не мога да възприема идеята актовете на административните ръководители да не стигат до съответната колегия. Защото то противоречи на основни принципи.

Пламен Найденов: Мен ме притеснява фактът, че „забележка“ е най-масовото налагано наказание. Когато един административен ръководител не желае да влиза в конфронтация с прокурори или съдии, той прави едно предложение за по-тежко наказание. Върти се цяло дисциплинарно производство, разпитват се хора и стигаме до извода, че е за „забележка“, и го връщаме отново административният ръководител, със заповед, да наложи същото наказание. Ето това, което ние правим в най-масовия случай, искаме да избегнем.

Атанаска Дишева: Това го разбрах и от г-жа Бошнакова, да.

Цветинка Паикунова: Ако това е проблемът, може да се преодолее с процедурата по чл. 314 ЗСВ, т.е. ако се стигне до „забележка“ и ние можем да налагаме „забележка“.

Атанаска Дишева: Ние изобщо можем да махнем това повторно връщане.

Пламен Найденов: Повторното връщане е проблем.

Вероника Имова: Не, идеята е друга.

Пламен Найденов: Защото отново забележката идва, отново се докладва на член на комисията и той отново прави преглед.

Вероника Имова: Идеята ви е следната: Административният ръководител не желае да бъде оперативният орган, който при забележката събира всичките данни и освен това не иска и да налага наказание за да не се конфронтира с колегите си и за да няма основание за някаква преса, за някакво ограничаване на независимостта?

Атанаска Дишева: Да, и след това ако се отмени това наказание е обратно, „контрата“ остава в административния ръководител (ако колегията или съда евентуално го отменят).

Пламен Найденов: Същото е при чл. 327 ЗСВ. Не се води като дисциплинарно наказание и връщане, но пак, при атестиране се взема предвид, при повишаване.

Вероника Имова: Но пак има известно неудобство.

Атанаска Дишева: Ама не е наказание все пак.

Пламен Найденов: При една атестация ние отразяваме, че има по чл. 327 ЗСВ „обръщане на внимание“.

Цветинка Пашкунова: Да, но то минава вече на обжалване пред ВАС обръщането на внимание.

Пламен Найденов: Да, така е. Но казвам, че има същия характер като забележката. Процедурата, която минаваме е загуба на много време.

Цветинка Пашкунова: Ако това е проблемът, процедурата, това може да се преодолее с промяна в чл. 314 ЗСВ. Ние разбрахме, че идеята е за друг, алтернативен подход. Т.е. да не минават първите три наказания – „забележка“, „понижаване в ранг“ и „намаляване на възнаграждение“ през съответно съдийска/прокурорска колегии, да се търси друг, алтернативен механизъм за санкциониране с тези дисциплинарни наказания, които са извън конституционните правомощия. Така, че ако искате да обсъдим и тази възможност?

Вероника Имова: Считам, че тази възможност всъщност гравитира в главите на всички, защото Конституцията ни задължава да разглеждаме само най-тежките предложения за наказания, това са : „понижаване в длъжност за срок от 6 месеца до една година“, „освобождаване от длъжност „административен ръководител“, „зам.административен ръководител“ и „дисциплинарно освобождаване от длъжност“. Първите три наказания бихме могли да помислим, производствата по тях, да бъдат образувани и разглеждани пред специален дисциплинарен състав, това беше една добра идея, който да е формиран към Върховният административен съд и съответно към Върховната касационна прокуратура.

Атанаска Дишева: Дисциплинарен съд към прокуратурата и дисциплинарен съд към съда.

Вероника Имова: Или дисциплинарен състав по-скоро.

Атанаска Дишева: По модела на адвокатурата. Адвокатурата има дисциплинарен съд.

Цветинка Пашкунова: Нотариусите също имат дисциплинарен съд.

Вероника Имова: Както и да го наречем този орган ще се занимава само със случаите, при които съответния административен ръководител, на съответния магистрат – съд, прокуратура, следствие би могъл да предлага пред този дисциплинарен съд образуване на дисциплинарно дело за налагане на едно от трите наказания. Този дисциплинарен съд ще действа в състав вероятно трима съдии и трима прокурори, и съответно неговият акт ще се обжалва пред Върховния административен съд, предполагам, пред петчленка.

Атанаска Дишева: Не, тричленка. Нали трябва и за касация да остане възможност.

Вероника Имова: Добре, пред тричленка, после пред петчленка. Да, редът ще бъде същия, както е сега по глава шестнадесета. Т.е. може би, този модел на организиране реализирането на дисциплинарната отговорност за трите по-леки наказания би могъл да удовлетвори

системата и да разтовари и Висшия съдебен съвет от тази дейност. Като в рамките на конституционните си правомощия, той ще поеме само производствата за налагане на най-тежките наказания. Тази идея ми се струва много разумна и бихме могли да я реализираме като взаимстваме от практиката, която до сега е наложена по Закона за адвокатурата.

Пламен Найденов: Хубаво е като идея, но пак отиваме на 50% от делата да идват във Висшия съдебен съвет с установяване на по-тежко наказание.

Атанаска Дишева: Дисциплинарният съд, нека така да го наречем условно,

В залата влиза Георги Чолаков.

Атанаска Дишева: Заповядайте г-н Чолаков.

– Господин Чолаков е запознат с темата.

Цветинка Паикунова: Тъкмо сме стигнали до една важна идея.

Атанаска Дишева: Пред въпросния дисциплинарен съд, пак казвам условно да го наричаме така, пред него да се правят предложенията за образуване. Можем да ги запазим от същите лица да се правят, те според мен са добре – административният ръководител, горестоящия административен ръководител, министъра, ИВСС.

Пред съда да се правят предложенията, той да преценява образуването, да приема акт за образуване.

Дисциплинарният съд да е съставен от повече хора, от чийто състав да се тегли, пак на случаен принцип, състав.

Цветинка Паикунова: Чрез жребий.

Атанаска Дишева: Пак да се тегли тричленка от дисциплинарен състав, той да е от рамките на съда. Той провежда цялото разследване, по всички дисциплинарни дела, провежда цялото дисциплинарно разследване. След това пише решение. И когато стигне до извод, че трябва да наложи някое от първите три наказания, т.е. освен тези, които по Конституция се налагат само от колегията, ако стигне до извод, че някое от тези три наказания трябва да се наложи, дисциплинарният състав пише решение, то се внася на заседание на дисциплинарния съд, както да речем сега Инспекторатът гласува. Има си разследващи и решението се взема от дисциплинарния съд, който гласува и налага някое от тези три наказания. Дисциплинарният състав може, когато прецени, при преценката на обстоятелствата по чл. 309 ЗСВ, че става въпрос за някое от по-тежките три наказания, които по Конституция се налагат само от колегията, внася това също на дисциплинарния съд и съда изпраща на съответната колегия. Хубавото в това е, че съответната колегия не провежда никакво разследване, освен ако не реши, че нещо допълнително трябва да събере, което и сега се прави в колегията, но образуването и разследването, дисциплинарното разследване, т.е. събирането на всички доказателства, се прави от този орган. Хубавото, освен това е, че са действащи магистрати,

нещо което ние, специално за съдиите, го имаме като препоръки, дисциплинарните производства да се водят и наказанията да се налагат на съдии от действащи съдии. Вероятно има подобна препоръка и по отношение на прокурорите. Но във всички случаи е добре да се случва, а не да е от орган, който повече или по-малко, нека си кажем истината, стои откъснат от действащите магистрати.

Съответните колегии и членовете на колегиите се освобождават от непрекъснатото участие в дисциплинарни производства.

Освен това остава да се реши в прокурорският дисциплинарен съд колко представители да има от върховните прокуратури, по моя идея, трябва да са представителите от ВАП и ВКП. И ВАС и ВКС съответно.

Георги Чолаков: Изцяло подкрепям идеята този дисциплинарен съд да бъде извън рамките на Висшия съдебен съвет, който да провежда цялото разследване. Точно това, което каза колегата Дишева. Искам само да уточня, че съм коментирал това и с главния прокурор. Той също е за тази идея, да се направи, да се изведе извън прокурорска колегия и съдийска колегия.

Вероника Имова: Нашата идея беше да разтоварим съответните колегии от оперативната работа. От събирането на доказателствата, което бави процедурата.

Георги Чолаков: Категорично. Щом става въпрос за дисциплинарна отговорност трябва да бъде колкото се може по-бързо това.

Отделно проблемът е, че едни и същи хора участват и в разследването и в гласуването. Още повече, че в прокурорската колегия са по-малко хора. И когато извадим трима човека, които са дисциплинарния състав, остават само 7 – 8 човека, които трябва да гласуват. В съдийската колегия сме 14 и това до някъде е възможно.

За мен тази идея е много добра, важно е обаче как ще се сформират тези дисциплинарни съдилища. Редно е прокурорите за прокурорската колегия, съответно съдиите за съдийската.

Евгени Диков: И актовете къде ще се обжалват? Следователите къде ще бъдат?

Георги Чолаков: Въпреки, че ще бъде дисциплинарен съд, ако в самия закон се предвиди, че се обжалват пред ВАС, идват си пред ВАС.

Атанаска Дишева: Както адвокатите ходят на ВКС, например нищо, че е дисциплинарен съд на адвокатската колегия.

Георги Чолаков: Точно. Както говорихме, това не е нещо ново, има го при адвокатите, има го при нотариусите, има го и при частните съдебни изпълнители. Абсолютно по аналогичен начин е развита цялата структура. Но трябва да решим важния въпрос: – Как ще се сформират тези дисциплинарни съдилища?

Може да предвидим процедура за директен избор, както се избират членовете на ВСС.

Цветинка Паикунова: Въпросът е от кои нива да участват в тези дисциплинарни състави?

Георги Чолаков: Не може ли да се определят на случаен принцип?

Атанаска Дишева: Ад хок? Да няма съд ли?

Георги Чолаков: Постъпва при нас искането, в момента така ми идва като идея, от съответния административен ръководител „х“ за наказание на съдия в този съд. Ако той е от районния съд, между всички окръжни съдилища тук се тегли жребия кои трима човека участват в състава.

Цветинка Паикунова: Както при конкурсните комисии. Общото събрание определя и се тегли състав от горестоящото ниво.

Атанаска Дишева: От цялата страна?

Георги Чолаков: Да.

Цветинка Паикунова: Както конкурсните комисии.

Георги Чолаков: Точно както конкурсните комисии.

Атанаска Дишева: Как ще постигнем единна практика? Трябва да се обучават. Това е административна дейност. Нали виждате от работата си тук, че в дисциплинарите състави, година и половина не можем да се научим да водим дисциплинарни производства. Това е самата истина. Дори на мен ми е трудно да си сменя психиката на съдия и на орган, който контролира – на орган, който върши в момента оперативно работата.

Георги Чолаков: За мен това е най-добрият вариант, а не да се правят тези сложни процедури по избори на толкова голям орган.

Добре, този орган къде ще го сложим?

Атанаска Дишева: Ще се събират за целите на производството.

Георги Чолаков: Тези, които се изтеглят от компютъра, събират се за производството и решават.

Вероника Имова: Както избираме членове за конкурсните комисии, по същия начин, по списъците на магистратите.

Георги Чолаков: Като принципът е: избира се от по-горните инстанции. Зависи предложението за кого е. Съответно ако е от районно ще се избере от окръжно, ако е от окръжно ще се избере от апелативно, от цялата страна.

Севдалин Мавров: По региони не става ли?

Георги Чолаков: Там ще се познават и ще има отводи.

Атанаска Дишева: Представяте ли си някой ниско натоварен окръжен съд, да гледа дисциплинарно дело на съдия от Софийски районен съд. Ще е на принципа „ситият на гладния не вярва“.

Георги Чолаков: Ако така разсъждаваме, винаги ще има някакви съображения.

Вероника Имова: Нека разиграем един сценарий: Председателят на Софийския районен съд предлага за наказание съдия от Софийски районен съд.

Атанаска Дишева: Пред кого ще се прави предложението и кой ще образува делото?

Георги Чолаков: Смятам, че всичко това се образува при нас, имам предвид пред съответната колегия, минава през дисциплинарната комисия. Идеята ми е следната: да имаме комисия, която проверява допустимостта

(дисциплинарна), приема, че е допустимо, образува, тегли се жребий и отива на състава.

Даниела Машева: Имате предвид вместо да е компетентност на колегията, да стане от компетентност на съответната дисциплинарна комисия?

Атанаска Дишева: Не, не. Пак на колегия да се гласува.

Георги Чолаков: То пак на колегия ще се гласува. Колегията образува, изтегля състава и от там нататък дисциплинарният състав започва да си работи. Той излиза с решение в два варианта: единият вариант е ниските наказания – директно налага наказание

Атанаска Дишева: Кой ще наложи наказание? Съставът не може да наложи наказание.

Цветинка Пашкунова: А ако преценят, че е за по-тежкото наказание, внасят на колегия и колегията наказва.

Атанаска Дишева: Тази работа с единната практика пак бяга тотално.

Севдалин Мавров: Имаме единна практика.

Цветинка Пашкунова: Колеги съгласни ли сте с това предложение?

Даниела Машева: Мисля, че това е приемливо.

Пламен Найденов: Разумно е като предложение.

Цветинка Пашкунова: Трябва да се разпишат подробни правила за тази процедура.

Вероника Имова: Не е толкова трудно. Взаимстваме от закона за адвокатите, закона за нотариусите и правилата за реда и условията за конкурсите.

Атанаска Дишева: Ама там няма такива правила. Представете ли си при адвокатите, постъпва дисциплинарно производство срещу някой адвокат и се тегли жребий между десет хиляди адвокати в страната и се избират трима адвокати. Не прилича на него.

Даниела Машева: Те са си избрали.

Атанаска Дишева: Нали това казвам, и ние да си изберем.

Вероника Имова: Ще използваме главно редът и условията за провеждане. Принципните неща, които са уредени в тези два закона, и които работят.

Атанаска Дишева: Освен това не зная как се съвместява с правораздавателната функция. Съдиите са се съгласили да бъдат съдии и да правораздават. Това нещо не е точно правораздавателна функция на съдиите.

Цветинка Пашкунова: Това обаче е най-безболезнено, защото иначе ако формираме нови дисциплинарни съдилища, ще следват нови структури и т.н.

Даниела Машева: Ние трябва да правим избор, те трябва да са съгласни, не се знае колко ще се съгласят от тях.

Атанаска Дишева: Това удовлетворява само едно искане на Венецианската комисия да бъдат съдии.

Георги Чолаков: Според мен това е удачен вариант.

Севдалин Мавров: Един състав от окръжни съдии спрямо един районен съдия, който е допуснал дисциплинарно нарушение все пак може да носи отговорност. Ако е на случаен избор и ако няма съд определен за две години, за три години и т.н.

Атанаска Дишева: Следите ли колко последователни отвода се правят в комисиите по конкурсите?

Евгени Диков: Имате ли представа адвокатският съд от колко човека се състои? Пет или повече?

Георги Чолаков: Повече са. Но там всички са на едно ниво. Докато при нас имаме тези инстанции, което има значение.

В залата влиза Сотир Цацаров.

Георги Чолаков: Заповядайте г-н Цацаров, тъкмо ще довършим дебата за дисциплинарната практика.

Цветинка Пашкунова: Обсъждаме много важен въпрос. Дисциплинарните производства.

Георги Чолаков: Всички се обединихме около това, че трябва да бъде извън съответните колегии. Да се образуват, разследват и по възможност налагат наказанията, без трите, които налагат колегиите по Конституция. И сега се обединяваме около една такава идея, да се избира състав както се избират комисиите в конкурсите. Всяко ниво си изпраща хора, и когато се образува срещу магистрат от районно ниво съответно от по-горното се тегли жребия ад хок, трима човека от по-горното ниво, което да води цялото дисциплинарно производство.

Цветинка Пашкунова: Т.е. колегията образува и както при конкурсите теглим състав, който ще разгледа делото по предложение на административния ръководител.

Сотир Цацаров: Това е разумно. А как се избират участниците?

Цветинка Пашкунова: Както при конкурсите. Общо събрание излъчва тези, които искат и ние на случаен принцип теглим чрез жребий.

Даниела Машева: Е, и критерии трябва да заложим.

Сотир Цацаров: Другият вариант е да ги избира въобще общо събрание, ама не общо събрание по нива, а общи събрания на съдии и на прокурори, така както избират членове на ВСС. Избират си и членове на дисциплинарния съд.

Цветинка Пашкунова: Т.е. да е постоянен ли?

Сотир Цацаров: Без откъсване от работата.

Георги Чолаков: Една такава процедура означава, че трябва да се прави на национално ниво.

Сотир Цацаров: Избира се един дисциплинарен съд, а членовете вече за конкретното производство се определят по жребий измежду избраните членове на дисциплинарния съд.

Георги Чолаков: А не приемате ли варианта, който ние предлагаме по ниво. Т.е. от всяко ниво излъчват по двадесет човека, между които после се тегли жребий.

Сотир Цацаров: А тези двадесет човека кой ги излъчва?

Георги Чолаков: Цялото ниво.

Сотир Цацаров: Това означава да направим събрания на районно, на окръжно и апелативно ниво.

Георги Чолаков: На районно не. На окръжно, апелативно и върховно.

Сотир Цацаров: Това е все едно четири етажа събрания. И отделно за административните.

Цветинка Паикунова: Не, прави се един списък, както при конкурсните процедури. Казват кои искат да участват в конкурсите, този списък е актуален и от него ние теглим всеки път, когато дойде време.

Сотир Цацаров: Не можем да ги направим, който иска да е член на дисциплинарния съд.

Цветинка Паикунова: Който отговаря на съответни изисквания.

Сотир Цацаров: Според мен колегите им трябва да са ги избрали. Това е много отговорна задача да си член на дисциплинарния съд.

Цветинка Паикунова: Да, да, мисълта ми е първо да има съгласие, защото могат да го изберат, а той да не е съгласен.

Сотир Цацаров: Издигане на кандидатури. Стига да ти издигнат кандидатурата и ти казваш съгласен ли си или не. Формираме един дисциплинарен съд за съдии. Т.е. един корпус за съдии и един корпус за прокурори и следователи и така. Но според мен трябва да са както членовете на ВСС, аз това мисля.

Вероника Имова: Постоянни да са?

Цветинка Паикунова: Както например при нотариусите, всеки мандат с управителен съвет си избира и дисциплинарен съд, примерно.

Сотир Цацаров: Да. Само с едно условие – Да не ги направим и тях с откъсване от производството както КАК?

Атанаска Дишева: Не, в никакъв случай.

Вероника Имова: Не.

Георги Чолаков: Само, че идеята на Дишева беше малко по-различна.

Атанаска Дишева: Не, напротив. Точно такава беше.

Георги Чолаков: Не, не. После да влиза на този целия съд, той да се произнася. Аз така разбрах.

Атанаска Дишева: Защото не стигнахме до детайлите. Пред този съд се образува дисциплинарното производство, пред него се внасят предложенията, той образува производството, провежда дисциплинарното разследване и предлага решение. Ако са първите три наказания, си ги налага дисциплинарният съд по предложение на състава.

Георги Чолаков: Обаче всички, които са избрани.

Атанаска Дишева: Да. За да има един орган, а не дисциплинарният състав да си налага наказание.

Георги Чолаков: Тричленката, която води производствата и си събира доказателствата.

Атанаска Дишева: Добре, това е детайл примерно, но ...

Георги Чолаков: Не, това е много важен детайл.

Сотир Цацаров: Това практически е много трудно. Правиш един дисциплинарен състав, той предлага. И за да ти се наложи наказанието трябва да събереш, грубо казано, дисциплинарния пленум, цялата дисциплинарна колегия?

Атанаска Дишева: Точно така, да.

Сотир Цацаров: Това е много трудна работа.

Атанаска Дишева: Колко души предвиждаме?

Сотир Цацаров: Не знам. Ако са колкото са нотариусите, това е приложимо и работи. Ако са 12 или 15?

Атанаска Дишева: Няма да са много повече.

Когато са първите три наказания, по-леките, си ги налага дисциплинарният съд, когато се стигне до трите, които по Конституция са от правомощия на колегията – прави предложение до колегията. Но колегията не прави разследване, освен ако няма нужда. Така колегията се освобождава и членовете на колегията се освобождават от необходимостта да водят разследване и да провеждат заседания и т.н. И в същото време се получава единна практика на дози дисциплинарен съд. При другия вариант (дисциплинарни тричленки събирани на съответно ниво) ще има страшно разнопосочна практика в страната. И всъщност това за мен е наистина основното нещо.

Цветинка Паикунова: Нали накрая всичко отива до ВАС, ВАС ще уеднаквява практиката.

Сотир Цацаров: Колко човека трябва да е според вас?

Атанаска Дишева: Не знам, не мога да преценя. Ние имаме много голяма разлика в броя на делата. Например ние имаме миналата година образувани седемнадесет дисциплинарни дела, при вас са тридесет и няколко, доколкото си спомням.

Обаче предишната 2017 година, когато ние встъпихме, имаше четиридесет и няколко на съдийска колегия. Просто зависи от някакви моментни обстоятелства.

Георги Чолаков: А можем ли да разберем долу-горе колко струваше цялата процедура за избор на членовете на ВСС.

Сотир Цацаров: Можем. Наемът зала плюс наема апаратура.

Цветинка Паикунова: И ако се съчетае с избора на членовете на ВСС.

Георги Чолаков: Защото това също има значение. Но има още нещо. Ами ако никой не поиска да стане, какво правим?

Цветинка Паикунова: Или ако никой не бъде избран.

Георги Чолаков: Нали знаете, че да наказваш колеги е много деликатно.

Сотир Цацаров: Другият вариант е по апелативни райони. Но те пък административните нямат апелативни райони.

Георги Чолаков: При нас централно ще го направим и няма да е проблем.

Атанаска Дишева: Между другото, това по апелативните райони също го мислихме, но апелативният район да си наказва собствените магистрати ли?

Сотир Цацаров: Не знам. Аз съм поддръжник на това както се избират членовете на ВСС, така и членовете на дисциплинарния съд.

Атанаска Дишева: А за пет години ли?

Сотир Цацаров: Не знам. Това е подробност. Не съм мислил.

Даниела Машева: Или за пет или за три.

Сотир Цацаров: КАК за колко време се избира?

Атанаска Дишева: КАК се избира всяка година, но това също е неработещо.

Вероника Имова: Това е много кратко, според мен, за КАК.

Цветинка Паикунова: Т.е. ако направим по аналогия изборът на дисциплинарните колегии както избор на КАК, това пък е трети вариант.

Георги Чолаков: Г-н Цацаров има възражение за това, да се избират от ВКП и ВАП.

Атанаска Дишева: А защо не?

Сотир Цацаров: Защото при нас е, вие го знаете много добре, субординация пълна. Изберем ли ги тези хора и само от ВКП и ВАП, това само ще засили субординацията.

Атанаска Дишева: На практика ще има ли разлика, ако от другите нива са избирани?

Сотир Цацаров: Естествено, че ще има разлика.

Вероника Имова: От всяко ниво ще се избира.

Цветинка Паикунова: Пак се връщаме на нашия вариант с конкурсните комисии. Както се избират конкурсните комисии. Всяко горно ниво.

Сотир Цацаров: Иначе, ако правим събрание само ВКП и ВАП всичките останали остават, нито участват в избора на членовете на дисциплинарния съд, и по дефиниция знаят, че „той е прокурор от ВКП“.

Атанаска Дишева: Т.е. в избора да участват. Добре, ако се стигне до ситуация, при която прокурор, то и за съдиите се отнася, примерно от окръжно да трябва да участва в състава на съответния прокурор от върховна, това как става?

Сотир Цацаров: Тогава стигаме до армейския принцип, че не може да те съди никой, който има по-нисък пагон от твоя.

Пламен Найденов: За това говорехме за рангове поне.

Атанаска Дишева: Ама и ранговете не вършат работа.

Сотир Цацаров: Другият вариант е, само в заключение, може би има логика в това. ВКП и ВАП – добре, административен и касационен – добре, но да ги избират всички.

Атанаска Дишева: Всички съдии ли? И прокурори?

Цветинка Паикунова: Добре, какво правим? Изразяваме резерви по §4 и §7 в този му вид. И трябва да мислим точно каква е конкретиката на правилата.

Атанаска Дишева: Не. Трябва някой технически да изпише текстовете, защото те това искат.

Цветинка Паикунова: Въпросът е около какво се обединяваме като идея?

Георги Чолаков: И то това да стане, на 30-ти ли имаме пленум?

Цветинка Паикунова: На 30-ти не можем да го внесем. До 30-ти е абсурд да го внесем.

Георги Чолаков: Не знам до къде е законопроекта.

Цветинка Паикунова: Ние нямаме срок за това, но искат до края на юни да го внесат в Народното събрание.

Атанаска Дишева: Министърът смята, че до средата на юни трябва да се внесе в Народно събрание.

Вероника Имова: Чакайте. До края на май трябва да внесем промените при атестирането и при конкурсите, които в момента ги готвим. В момента пишем тези промени.

Цветинка Паикунова: Въпросът е за дисциплинарните.

Атанаска Дишева: Да, но ако работната група преустанови действието си, немислимо е да очакваме, че след това може нова работна група да се формира.

Цветинка Паикунова: Т.е. доколкото разбирам, до края на юни е идеята да се внесат в парламента.

Атанаска Дишева: До средата, каза г-н Кирилов.

Вероника Имова: Не. До края е.

Цветинка Паикунова: Добре, кажете какво да направим, права е Дишева, ако изпуснем сега момента, т.е. трябва много експедитивно да реагираме.

Атанаска Дишева: Имаме ли в правна комисия кой да ги разпише тези текстове? Чисто технически кой ще ги разпише?

Цветинка Паикунова: Ние ще ги напишем. Въпросът е коя идея да обективираме.

Георги Чолаков: Г-н Цацаров, един въпрос имам. За конкурсните комисии вие как определяте хората от нивата в прокуратурата?

Сотир Цацаров: Както си пише в закона. Със събрание.

Георги Чолаков: Какъв е проблемът по този начин да определим и за участие в дисциплинарните съдилища.

Сотир Цацаров: По нива ли?

Георги Чолаков: Да.

Сотир Цацаров: Дисциплинарен съд е това. Той трябва да има някаква легитимност и доверие, разбирате ли? Мен това ме притеснява.

Георги Чолаков: Добре, нали говорим, че така или иначе те се избират, да кажем от апелативно ниво, двадесет прокурора.

Сотир Цацаров: По-скоро, мисля, сега вече като се замисля, нали първо казах, че не може да са само върховни, обаче сега като се замисля, има логика, ако ще ги избират всички, да са от върховните нива.

Георги Чолаков: Значи тогава правим общо събрание.

Сотир Цацаров: Но трябва да е както за членове на ВСС. За съдиите – ВАС и ВКС, за прокурорите – ВАП и ВКП. Обаче избрани с гласовете на всички.

Цветинка Паикунова: Т.е. както при изборите на членове на ВСС. Тогава трябва да имат петгодишен мандат.

Вероника Имова: Т.е. избрани с гласовете на всички магистрати?

Сотир Цацаров: Може да не е петгодишен мандата.

Атанаска Дишева: Пет години ми се струва много.

Сотир Цацаров: Трябва да е три години.

Цветинка Паикунова: Три години. Да, но на три години трябва да правим такива общи събрания.

Атанаска Дишева: А защо трябва да правим общи събрания като може да се предвиди само електронно гласуване. За какво са тези общи събрания?

Сотир Цацаров: Ще дойде време за он-лайн гласуване само. Няма никакъв проблем.

Георги Чолаков: Всъщност вие казвате, че трябва да бъдат само кандидатите от тези нива избрани от всички?

Цветинка Паикунова: Т.е. ние можем да го допишем това в процедурата за изборни членове на ВСС, че така се избират и членове на дисциплинарния съд.

– Въпросът е колко човека трябва да бъдат?

Сотир Цацаров: Изисквания към кандидата, издигане на кандидатура с мотиви, плюс съгласие от кандидата. Това е.

Атанаска Дишева: И примерно – да няма налагани дисциплинарни наказания, да има много добра атестация, такива неща.

Цветинка Паикунова: Да уточним персоналният състав колко да е?

Георги Чолаков: И съответно изборът се прави, като стават членове тези, които имат най-много гласове. Там няма да има нужда от балотажи. Т.е. ако местата са десет, първите десет.

Цветинка Паикунова: Въпросът остава за броя. Колко да са към прокурорска и колко да са към съдийска?

Даниела Машева: Добре, това ще го решим последно.

Георги Чолаков: Мисля, че това електронно може да стане за един ден.

Цветинка Паикунова: Да, но вие ще имате проблем. Ако изберем от ВАС, после отива при ВАС на тричленка и на петчленка.

Георги Чолаков: Ще има ограничение да не е от отделението.

Атанаска Дишева: По скоро обратното. Тези, които станат членове ще си разместят отделенията.

Георги Чолаков: Не. Категорично съдии от шесто отделение не могат да участват. А вече за колегия просто няма да влизат в тези дела.

Атанаска Дишева: А колко души?

Цветинка Паикунова: Кажете колко човека да предвидим?

Сотир Цацаров: При всички случаи броят не може да е равен, защото съдиите са повече от нас.

Атанаска Дишева: Да, но приблизително?

Цветинка Паикунова: Горе-долу пропорционално? Двадесет човека?

Атанаска Дишева: Не повече, не, не повече от петнадесет човека.

Пламен Найденов: Максимум петнадесет.

Цветинка Паикунова: Петнадесет за съдии, а при прокурорите да са по-малко?

Георги Чолаков: Петнадесет на десет.

Цветинка Паикунова: Какво да направим петнадесет за прокурорите и двадесет и един за съдиите?

Атанаска Дишева: Ще хванем точно съотношението. Не можем да го измислим.

Сотир Цацаров: Идеята е да бъде кратно на три. За да кажем състави. Ако примерно са петнадесет за нас, това са пет състава, двадесет и едно за вас.

Георги Чолаков: Те няма да са постоянни.

Сотир Цацаров: Но да имаш възможност да правиш тройни състави. Те няма да са постоянни. Но нали виждате какво става, дори с членовете на ВСС. Хората се познават, отвеждат се.

Цветинка Паикунова: Ще прочетем закона за нотариусите.

Атанаска Дишева: И адвокатурата.

Георги Чолаков: И ЧСИ-тата.

Цветинка Паикунова: Много Ви благодарим за участието.

Залата напускат: Сотир Цацаров и Георги Чолаков.

След проведеното обсъждане,

КОМИСИИТЕ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ ПЛЕНУМА НА ВСС И ДИСЦИПЛИНАРНА ДЕЙНОСТ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС КЪМ СЪДИЙСКАТА И ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИИ

РЕШИХА:

1.1. ВЪЗЛАГА на експерт от дирекция „Правна“ в Администрацията на Висшия съдебен съвет да изготви преглед на нормативната уредба в областта на дисциплинарната отговорност на съдиите, адвокатите, нотариусите, и частните съдебни изпълнители, както и предложения за изменение на глава шестнадесета от Закона за съдебната

власт, които да бъдат разгледани на заседание на Комисията по правни въпроси към Пленума на Висшия съдебен съвет.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ КЪМ
ПЛЕНУМА НА ВСС: (п)**

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
„ДИСЦИПЛИНАРНА ДЕЙНОСТ И
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС“ КЪМ
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС: (п)**

АТАНАСКА ДИШЕВА

**ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
„ДИСЦИПЛИНАРНА ДЕЙНОСТ И
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС“ КЪМ
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС: (п)**

ПЛАМЕН НАЙДЕНОВ